

Siedem groszy

WIADOMOŚCI ZE SWIATA-NAJCIEKAWSZE PROCESY SENSACYJNA POWIEŚĆ

dziennik ilustrowany dla wszystkich o wszystkim

Hitler pierwszym „naczelnikiem państwa“

który połączy kompetencje prezydenta państwa i kanclerza

Berlin, 9 września.

Po ferjach letnich w posiadłości prezydenta Rzeszy Hindenburga w Neudeck nastąpiło ożywienie. Hindenburg, który przez pewien czas trzyma się zdala od aktywnej polityki, postawił sobie obecnie za zadanie uregulowanie sprawy swojego następnstwa na stanowisku prezydenta.

Chodzą jednak pogłoski, że po Hindenburgu nie będzie innego prezydenta. W miejsce prezydenta ma w przyszłości przyjść „naczelnik państwa“, który ma mniej-więcej łączyć w sobie kompetencje prezydenta Stanów Zjednoczonych, to znaczy ma być prezydentem państwa i kanclerzem państwa (a więc szefem gabinetu) w jednej osobie.

Pierwszym naczelnikiem państwa będzie niewątpliwie Hitler. Jest jednak nieprawdopodobne, aby został on wybrany przez plebiscyt. Oprócz tego są pomysły utworzenia rady kierownictwa państwem, czyli gremium, które ma odpowiadać Wielkiej Radzie Faszystowskiej wę Włoszech. Rada ta ma być utworzona przez samego Hindenburga i rada wybierze naczelnika państwa. Nadto rada z pośród siebie wybierze dla siebie prezydenta, który obok naczelnika państwa Hitlera będzie drugą osobistością w państwie. To stanowisko ma otrzymać Goering.

Jak w kołach politycznych twierdzą. Hindenburg miał się zgodzić na takie uregulowanie sprawy swojego następnstwa, a przedmiotem narad będą tylko drobne szczegóły organizacyjne.

Z krajowego konkursu samolotów turystycznych: samoloty, odbywające raję dookoła Polski, na lotnisku w Katowicach.

Austria wzmacnia ochronę swego pogranicza

Wiedeń, 9 września.

Jak się wasz korespondent dowiadyje, granica austriacko-bawarska została obstawiona wzmocnionymi posterunkami żandarmerji. Zostały stworzone również większe oddziały ochotników dla ochrony pogranicza, z którego to korpusu do Klagenfurtu odeszło 250 ludzi a do Villach 100 ludzi.

98 ofiar śmiertelnych śpiączki w Ameryce

Nowy Jork, 9 września.

Epidemia śpiączki w Saint Louis zabrała dotąd 98 ofiar śmiertelnych. W szpitalach znajduje się 650 osób. Nadto z rozmaitych stanów donoszą o nowych wypadkach zachorowań oraz o wypadkach śmierci.

Kompromitujący wypadek Rosenberga Zydówka-komunistka przyjaciółką filara hitlerowskiego

Bukareszt, 9 września.

„Lupta“ przynosi sensacyjną wiadomość z Amsterdamu: czynnik

wnego czasu przebywał on w jednym z małych miasteczek bawarskich w towarzystwie pięknej młodej kobiety,

kierownicze czynniki narodowo-socjalistyczne, oświadczając, że oryginały tych aktów znajdują się w ręku G. P. U. w Moskwie. Jeżeli aresztowaną spotka najmniejsza krzywda, dokumenty te zostaną opublikowane przez

**Zobacz! może trzeci numer „Oka Świata“
to właśnie to, czego szukasz?**

rownicze Trzeciej Rzeszy zakłopotane mają być srodze kompromitującym wypadkiem, którego bohaterem stał się ostatnio kierownik polityki zagranicznej narodowych socjalistów niemieckich Alfred Rosenberg. Od pe-

która, jak stwierdziła policja, była zydówką, komunistką z Rosji. Gdy z polecenia Hitlera aresztowano towarzyszkę Rosenberga, pokazała ona policji kopje całego szeregu dokumentów, kompromitujących Rosenberga i

prasę sowiecką. Ta groźba poskutkowała tak silnie, że niebezpieczną komunistkę uwolniono niezwłocznie i umożliwiono jej powrót do Rosji.

Tylko w sprzedaży dziennej

niedzielnym numerze kosztuje

10 gr.

A więc --
nie zwlekaj
z prenumeratą

**Kto płaci abonament miesięczny zgóry
dostaje wszystkie numery za 7 groszy**

Zamiast kupować
codziennie -- zapłać
za miesiąc

Redakcja i administracja: Katowice, ul. Sobieskiego 11, tel. 960 do 962

Tragedja obywatela polskiego wydalonego z Niemiec

Dnia 5 bm. w godzinach wieczornych zgłosił się u władz, w Mikołowie, młody mężczyzna prosząc o nocleg i jakiś posiłek. Przy bliższym badaniu osobnika ustalono, iż chodził w tym wypadku o niejakiego Bertholda Mayer'a, lat 22, wyznania rzym.-katol., a wydalonego w dniu 4 bm. z Niemiec. M. podaje, iż urodził się w powiecie Łask, w woj. Łódzkim. Mając 2 lata, wyjechał z rodzicami kolonistami niemieckimi do Niemiec, gdzie przebywał bez przerwy, 20 lat i to na podstawie paszportu z którego wynika, iż M. jest obywatelem polskim. Ojciec jego zginął jako żołnierz niemiecki w czasie wojny światowej, matka obumarała go przed czterema laty. Przez dłuższy czas zatrudniony był w pewnej fabryce trykotaży pod Waldenburgiem, skąd przed rokiem został zwolniony. Od tego czasu pozostawał bez wszelkiej, pomocy tamtejszych władz przez co był zmuszony żyć z łaski ludzi. Przed trzema miesiącami bez podania jakichkolwiek powodów został przez tamtejszą policję aresztowany i odstawiony do więzienia w Waldenburg, gdzie przebył trzy miesiące. Odebrano mu pozatem wszystkie dowody osobiste. Pomimo upływu tak długiego okresu czasu władze, nie doręczyły M. żadnego aktu oskarżenia oraz nie wyjaśniły

powodu, dlaczego został aresztowany. Po tym czasie M. odstawiony został pod eskortą do Bytomia, gdzie wręczono mu paszport na przejście granicznym w Łagiewnikach i wydano go z granic Niemiec. M. nie posiadając

żadnych krewnych, oraz nie znając wogóle języka polskiego, zamierza przeto udać się do swojej rodzinnej miejscowości, gdzie sądzi znaleźć jakąś pomoc. Po przenocowaniu wypuszczono M. na łaskę losu.

Wstrząs ziemi przyczyną katastrofy na kopalni „Richthofen“

Katastrofa w kopani „Richthofen“ jest przedmiotem szczegółowych badań Okręg. Urzędu Górni. w Katowicach. Dnia 9 bm. delegaci urzędu górniczego badali jeszcze raz miejsce katastrofy oraz sąsiednie ślany. Wydano zarządzenie wzmocnienia, obudowy ścian.

Wypadek onegdajszy spowodowany był wstrząsem, który był tak silny, że nawet niektóre sąsiednie chodniki zostały zniszczone.

Zgodnie z zarządzeniem władz zarząd kopalni już 9 bm. od samego rana przystąpił do wzmocnienia obudowy ścian. Odcinek nawiedziony katastrofą, będzie zdalny do eksploatacji węgla dopiero po wykonaniu odpowiednich robót, mianowicie uzyskania połączeń wentylacyjnych i drugiego zapasowego wejścia, zniszczonego uprzednio. Prawdopodobnie ślana węglowa, doprowadzona będzie do stanu zdatności eksploatacyjnej za miesiąc.

Katastrofa kolejowa w Szopienicach Kierownik pociągu ranny

Dnia 8 bm. na dworcu północnym stacji kolejowej w Szopienicach wskutek mylnego nastawienia zwrotnicy pociąg towarowy, jadący z Mysłowic w kierunku

towarowego Szulc z Mysłowic w czasie wyskakiwania z pociągu spadł na tor i doznał okaleczenia obu rąk, prawej nogi i lewego boku. Rannego przewieziono

Szajka oszustów w więzieniu

Zywo komentowaną była owego czasu na terenie powiatu Pszczyńskiego sprawa oszukającego nabierania naiwnych osób przez trzech osobników, podających się za kwestarzy a zbierających składki na budowę klasztoru O. O. Franciszkanów w Dukli oraz na odprawianie mszy św. Zdołali oni w ten sposób naciągnąć szereg osób na poważne sumy. W czasie dochodzeń zdołano ująć dwóch współników tej szajki w osobach Romana Adamczyka z Dańdówki i Tadeusza Raczynskiego bez stałego miejsca zamieszkania. Obu osadzono w więzieniu sądowym w Katowicach. Na skutek prowadzonych obserwacji ujawniła policja trzeciego i ostatniego członka tej szajki, którym jest niejaki Mieczysław Żukowski z Kilmontowa. Dobrana trójka stała wkrótce przed sądem. (ok)

„Okno Świata“
przyniesie Ci do domu każdy roznosiciel naszego pisma!

ku Szopienic najechał na stojący na torze, próżny pociąg osobowy.

Wskutek zderzenia oba parowozy pociągu towarowego i 3 wagony zostały uszkodzone. Ponadto kierownik pociągu

do szpitala gminnego w Szopienicach. Ruch kolejowy nie doznał żadnej przeszkody i odbywał się normalnie. Dochodzenia prowadzą władze kolejowe.

Pod kołami samochodu

Onegdaj najechany został w Goczałkowicach przez auto osobowe Śl. 2815, alejaki Antoni Smolka, który zatrudniony był przy pracach asfaltowych na szosie S odniósł poważniejsze kontuzje na ciele oraz poparzony został wrzącym asfaltem. Odstawiono go do szpitala Joanitów w Pszczynie. Właśc. wypadku dotychczas nie ustalono.

nego za różne kradzieże, Karkoszkę Fryderyka, również kilkakrotnie karzonego za kradzieże i Pyrka Jana, wszyscy z Siemianowic Skradziony towar sprawcom odebrano i zwrócono uszkodzonym. Ponadto w toku dochodzeń udowodniono Bogdańskiemu włamanie do restauracji Włotryka Andrzeja w Siemianowicach, Karkoszkę i Bogdańskiego. Jako notorycznych włamywaczy przekazano wraz z doniesieniem władzom sądowym w Katowicach.

Pożyczka narodowa na Śląsku

W dn. 9 bm. odbył się szereg konferencji naczelników wydziałów oraz urzędników Śl. Urz. Woj., na których omawiano sprawę t. zw. pożyczki narodowej oraz ustalono wytyczne akcji subskrypcyjnej wśród urzędników. Komisarzem dla spraw pożyczki narodowej jest dr. Schönowitz, urzędnik Wydz. Samorz. Śl. Urzędu Woj.

Satalny upadek z roweru

Dnia 7 bm. znaleziono na ulicy w Nowej Wsi, pewnego mężczyznę w stanie nieprzytomnym. Rannego odstawiono natychmiast do szpitala hutniczego w Nowej Wsi, gdzie na drugi dzień zmarł. Ustalono, iż chodził w tym wypadku o niejakiego Augustyna Duda, lat 48 zamieszkałego w Panłowach. Ustalono pozatem, iż D. poniósł śmierć na skutek złamania podstawy czaszki, którego doznał spadając z roweru.

Kradli, co wpadło im pod ręce

Pod zarzutem włamania do mieszkania Miki Oskara w Siemianowicach (ul. Dąbrowa 2) dokonanego w nocy na 2 lipca br. i kradzieży materiału na ubranie, oraz włamania do kiosku Michnika Piotra i kradzieży materiału na ubranie z okna wystawowego kupca Hellborna Hermana w Siemianowicach, przytrzymano Bogdańskiego Pawła, kilkakrotnie kar-

Uwaga pp. piekarze

Magistrat m. Katowic przypomina pp. piekarzom powtownie, że cena chleba żytniego 65 proc. w mieście i powiecie Katowic wynosi 30 groszy za 1 kg. i musi być bezwzględnie dotrzymywana.

W najbliższych dniach przeprowadzona zostanie kontrola cen chleba i w razie stwierdzenia pobierania cen wyższych od ceny uchwalonej, Magistrat przeciwko winnym zastosuje wszelkie stojące mu do dyspozycji środki przymusowe.

Sport na Śląsku

PRZED DECYDUJĄCEM SPOTKANIEM W ORZESZU.

10 bm. o godz. 15 odbędzie się na boisku SMP w Orzeszu decydujące (trzęcie) spotkanie piłkarskie pomiędzy drużynami SMP Bierułtowy — SMP Piotrowice. Spotkanie to zapowiada się bardzo interesująco, gdyż obydwie drużyny starać się będą wyśię ze spotkania zwycięzko, albowiem zwycięzca tego meczu spotka się w finałowej rozgrywce z SMP Świętochłowice, które wywiodło się znów po trzechletnim okresie słabości w górę i ma szansę na wejście do ligi.

WYSTĘPY SOKOLE Gniazda w ZGODZIE przerwane poprzedniej niedzieli odbędą się dziś o godz. 15 popołudniu na nowo otwartym boisku na pl. Kremskiego. W obszernym programie są uwzględnione wszystkie rodzaje i grupy ćwiczeń sokolek.

BEZPL. TRENINGI BOKSERSKIE W RYBNIKU.

Donosiliśmy, że p. Kolonko Hieronim, członek Tow. Gimn. „Sokol“ w Rybniku odbył w Poznaniu kurs instruktorski w boksie, który ukończył, otrzymując dyplom na instruktora. Wiadomościami, nabytemy w Poznaniu, chce się obecnie podzielić z amatorami sportu bokserskiego. W tym celu urzędują w Rybniku z ramienia Tow. Gimn. „Sokol“ w czasie od 15 września do 15 października br. bezpłatny trening dla wszystkich stowarzyszonych i niestowarzyszonych w ćwiczeniach Państwowego Gimnazjum w Rybniku we wtorek i piątek punktualnie w godzinach od 6.30 do 9-tej wieczorem. Do treningu zgłosić się mogą nowicjusze i zawodnicy. Każdy winien przynieść bukiłki i strój ćwiczebny. Blizszych informacyj udziela prezes „Sokola“ p. Knapczyk.

ZŁOT SOKOLSTWA OKRĘGU IV W BRZÓWOWICACH

1 października br. przeprowadza Sokolstwo Okręgu IV Dzielnicy Śląskiej swój XI Złot na

nowoogrodzonym boisku w Brzozowicach pow. Świętochłowicki. Złot ten połączony będzie z uroczystością 15-to lecia założenia gniazda w Brzozowicach. Program jest następujący: godz. 7—8 próby ćwiczeń druhow i młodzieży, godz. 8.30 zbiórka Sokolstwa i gości na boisku, poczem wymarsz na nabożeństwo do kościoła parafialnego w Kamieniu, godz. 12.00 — 13.30 przerwa obiadowa, godz. 13.35 zbiórka w ogrodzie p. Słusarka i wymarsz na boisko, godz. 14.00 zawody piłki nożnej o mistrzostwo KS „Fortuna“ Brzozowice — KS „Strzelec“ Szarłej, godz. 15.30 występy drużyn sokolek: a) ćwiczenia młodzieży męskiej, b) sztafeta olimpijska, c) ciągnięcie liny, d) ćwiczenia wolne druhow. Na zakończenie złota piramid przy świetle bengalskim i wspólne odpiewanie „Hej Polska nie zgnęła nie“. Wieczorem rozdawanie nagród i zabawa taneczna w sali p. Słusarka.

Skargi urzędników Sp. Akc. Godula

Pracownicy zakładów, należących do Goduła Sp. Akc., z siedzibą w Chebziu, otrzymali pobory za lipiec ze znacznym opóźnieniem, bo pod koniec sierpnia br. Pobory za sierpień nie zostały do dziś dnia wypłacone, ani też nie udzielono pracownikom jakiegokolwiek zaliczki.

Zarząd Goduła Sp. Akc., w skład którego wchodzi 3 dyrektorów, a mianowicie pp. Jungeis, Tlach i Dr. Goroll, powinien w tym wypadku dołożyć wszelkich starań, aby tego rodzaju opóźnienie w wypłacaniu poborów na przyszłość już nie miało miejsca. Ogół pracowników nie posiada bowiem w dzisiejszych warunkach i przy tak skromnych poborach jakiegokolwiek rezerwy, z którychby mógł czerpać.

Niedziela 10 września 1933	Dziś Mikołaja z Tol. Jutro Prota, Jacka Wschód słońca g. 5 m. 24 Zachód słońca g. 18 m. 28 Długość dnia g. 12 m. 59
--	---

KINA:

Katowice: Capitol „Splew, casus dziewczyna“ i „Rok 1914“ Casino „Kraina śmiechu“. Colosseum „Pozwólcie nam żyć“ i „Zwycięstwo czarnego Dżeka“. Palace „Teodozja-Sebastopol“. Rialto „Adjutant Jego Wysokości“. Union „Lillanka chce się rozwiść“. Debiosa „Ems“ i „Zakładamy antenę“. Król. Hala. Apollo „Ludzie a botelu“ i „Ludzie bez sumienia“. Colosseum „Anton Spelea-Ostrostrzelec“ i „Niedole emigranta“.

RADJO:

poniedziałek, 11 września 1933 r.
Katowice. 7.00 „Kiedy rano wstała zorza“. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka z płyt. 7.32 Chwilka gospodarstwa domowego. 10.00 z Poznania IV szlaku Zw. Lekarzy Słowiańskich 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Muzyka. 12.33 Komunikat meteorologiczny. 13.05 Komunikat gospodarzy i cedula Głedy w Katowicach. 13.15 Muzyka. 13.45 Skrzynka pocztowa techniczna. 16.00 Koncert popularny. 17.00 Pogadanka w języku francuskim. 17.15 Recital fortepianowy Irany Kaszowskiej. 17.30 Arja i pieśń wyk. Tadeusza Łaskowskiego. 19.35 Recital śpiewaczy Lucyny Szczepańskiej. 19.10 Wiadomość z pola bitwy pod Wodnem z dnia 11 września 1693 r. 19.40 Felieton lite sokl. „Polska odnaleziona“ 19.55 Muzyka poważna. 20.15 z Morawskiej Ostrawy Uroczysta Akademia ku czci 4. p. Żwirki i inż. Wigury. 21.20 Opera „Hrabina“ St. Moniuszki.
Wrocław. Głiwice. 6.00 Gimnastyka i koncert 12.00 Koncert. 13.00 i 14.30 Płyty. 14.05 Sonaty fortepianowe Beethovena. 15.00 Koncert. 18.10 Utwory na Red. 21.20 Koncert.
Morawska Ostrawa. 6.00 Gimnastyka i rozmatłoci. 10.10 Koncert. 11.00 Muzyka wiejska 12.35 i 14.50 Koncerty 19.50 Utwory fortepianowe. 20.15 Audycja ku czci kpt. Żwirki i inż. Wigury z Pragi. 21.15 Koncert.

Niemcy wyraźnie dążą do wojny

Ostry artykuł pisma angielskiego przeciw akcji rewizjonistycznej

Z Londynu donoszą:
W znanym artykule redakcyjnym „Manchester Guardian” omawia korzystny zwrot w stanowisku Anglii w stosunku do Francji na skutek kursu polityki zarówno zewnętrznej, jak i wewnętrznej Hitlera, podkreślając, że w obecnej sytuacji politycznej Europy wszelka akcja rewizjonistyczna byłaby absurdem, szczególnie jeżeli chodzi o Niemcy. Niktby dziś nie śmiał — píše „Guardian” — oddać Polaków z korytarza pod zwierzchnictwo Niemiec po doświadczeniach, jakie wycierpiali mniejszości niemieckie pod rządami Nazi. Jedynym sposobem odzyskania pokoju jest

izolowanie Niemiec, jedynego państwa w Europie, które dąży do wojny. W ogólnym dążeniu do zapewnienia tego pokoju, Włochy pozostają wielkością niewiadomą, które przedewszystkiem jest wykładnikiem polityki obecnej Francji, jedynie

Zestrzelenie polskiego samolotu przez sowiecką straż graniczną

W czasie lotu okrężnego dokoła Polski, jeden z polskich samolotów został zestrzelony przez sowiecką straż graniczną w pobliżu strażnicy sowieckiej Marzeckin. Samolot polski zabił wskutek uszkodzenia busoii. Krażył przez pewien czas nad granicą, widocznie szukając miejsca do lądowania. Straż sowiecka, widząc krażący samolot, dała do niego szereg strzałów. Samolot zestrzelony spadł na ziemię w odległości 100 metrów od granicy polskiej. Natychmiast po wypadku zawiadomiono dowództwo KOP-u oraz starostwo powiatu wołżyńskiego.

misji granicznej, w której wzięły udział ze strony polskiej zastępca starosty powiatu wołżyńskiego i dowódca batalionu KOP. Prawdopodobnie już niedługo lotnicy Tadeusz Tyrala i Bronisław Włodarczyk będą wydani władzom polskim wraz z uszkodzonym samolotem, który w dalszym ciągu leży na miejscu wypadku.

Pilot Tadeusz Tyrala ma przestrzeloną rękę, bez naruszenia kości. Rana jego jest lekka. Obaj lotnicy odnieśli lekkie obrażenia w czasie upadku. Stwierdzono również, że silnik samolotu został przestrzelony.

W piątek odbyło się posiedzenie ko-

Niezwykła transmisja radiowa z Moskwy

Aresztowanie szefa zbożowego przed mikrofonem

Z Londynu donoszą:
W piątek wieczorem słuchacze transmisji radiowej z Moskwy byli uczestnikami dramatycznego wypadku, który rzuca jaskrawe światło na stosunki panujące w Rosji sowieckiej. Moskiewska stacja radiowa transmitowała z Rostowa nad Donem mowę szefa zbożowego Perkina, pod którego zarządem znajdują się państwowe obszary rolne w okręgu rostowskim. Perkin przemawiał na zgromadzeniu delegatów do włościańskiego Kolchozu. Usłyszano, że na sali zebrania powstało wielkie zaniepokojenie, a w pewnej chwili usłyszano ostry głos: „W imieniu G. P. U., towarzyszu Perkin, jesteście aresztowani!” Perkin przerwał

natychmiast swoją mowę a wśród wielkiego, słyszalnego zaniepokojenia zebranych, zbliżył się do mikrofonu funkcjonariusz G. P. U. i oświadczył zebranim: „Szef urzędu zbożowego Perkin, nie oddał w całości zbiorów rządowi. Mamy dlatego polecenie aresztować go na sali. Zostaje on złożony ze swego urzędu. O jego dalszym losie postanowi sąd”. Po odprowadzeniu Perkina, delegaci włościańscy Kolchozu wybrali natychmiast nowego przewodniczącego, który jednak ani słowem nie wspomniał o dopiero co zaszłym wypadku. Wszystko to słyszano się dokładnie, ponieważ w czasie aresztowania zapomniano wyłączyć mikrofon.

Radca sądowy powędrował do więzienia

Ze Stuttgartu donoszą:
Radca sądu krajowego w Rottweil, nazwiskiem Fischer, został aresztowany i osadzony w „więzieniu ochronnym”, ponieważ wzbraniał się w budynku sądowym pozdrawiać swoich przełożonych przez podniesienie ręki na sposób faszystowski.

Kobiety „batalion śmierci” na Kubie

Jak donoszą z Hawany rząd rewolucyjny na Kubie zdołał — jak dotąd — utrzymać w kręgach ruch komunistyczny. Juncie nie rokują długotrwałego istnienia. Spodziewają się, że na skutek wpływu amerykańskich dotychczasowy prezydent de Cespedes zostanie przywrócony do urzędu. Jednak na całej Kubie panuje wielkie oburzenie przeciwko Amerykanom, które jeszcze bardziej rozdmuchują kobiety kubańskie. Stworzyły one kobiety „batalion śmierci” i złożyły przysięgę, że zastrzelą każdego żołnierza amerykańskiego, który stanie na ziemi kubańskiej.

OKO ŚWIATA

Tygodnik 25 gr. ilustrowany

Oko Świata (Nr. 3) widzi:

Prowokacje bogaczy których zbytek wyrządza dotkliwie straty w gospodarce narodów.

Strzaskane skrzydła samolotu ś. p. por. Żwirki i inż. Wigury.

Odsiecz Wiednia i pamiątki po królu Janie III

Ekzotyczne zwierzęta z dalekich krajów Południa i Północy.

Oko Świata (Nr. 3) wie:

Jak światło pisze na filmach dźwięki

Jak zachować młodość i jak strzedz zdrowia.

Jak podłą bronią jest anonim który może przyprawić człowieka o śmierć.

Oko Świata Nr. 3. przynosi pozatem:

Sensacyjną powieść A. Marchyńskiego p. t.

Tajemnica płonącej wili

Reportaż p. t. **Sądy doraźne na Śl.**

Artykuł sportowy p. t. **O pierwszeństwo w sporcie słowiańsk.**

Humor, Rozrywki umysłowe liczne ilustr. przegląd w / padków, karykaturę Grusa itp.

Czytajcie Oko Świata (Nr 3)

Tylko jedną złotówką oplacisz „Oko Świata” za cały miesiąc!

PRZEŚLEŃCÓW MIASTA PSZCZYNY

Dzieje początków powstania osady i późniejszego miasta Pszczyzny toną, jak historia wielu najstarszych osad śląskich, w mrokach średniowiecza. Przypuszcza się tylko, że założycielem osady był niejaki Pszczyńska.

Pierwszą wzmiankę o Pszczyźnie spotykamy w pewnym dokumencie księcia Przemysława Raciborskiego, z dnia 2-go marca 1303 r. Ponieważ w dokumencie tym jako świadek figuruje m. in. niejaki Weictaw jako burgrabia pszczyński, dowodziłoby to, że w Pszczyźnie istniał w tym czasie warowny zamek, musiał to jednak być tylko jeden z owych w tych czasach licznych zamczków, zbudowanych z drzewa i otoczonych zamiast murem jedynie palisadą i szerokim rowem napełnionym wodą.

Nie wiadomo również, czy Pszczyzna była kiedyś wiek warownym miastem w pojęciu jakie mamy o fortycy w każdym razie nie była kasztelanją, tj. nie posiadała obronnego zamku jako siedziby kasztelana. Niektórzy badacze przeszłości Śląska twierdzą natomiast że Pszczyzna uchodziła w średniowieczu za miasto warowne niższego rzędu, to znaczy, że wprowadzie miasto było otoczone murami, lecz brakowało mu innych fortyfikacji, jak naprzykł. baszt, któreby dopiero mia-

stu nadawały charakter twierdzy. Dr. Zivier w swej „Historji Księstwa Pszczyńskiego” pisze w tym przedmiocie m. in., wychodząc z założenia że w Pszczyźnie

Stara uliczka w Pszczyźnie.

szę, tak, że utrudniały dostęp do miasta. Oprócz tego dookoła były usypane wały i całe miasto otoczone było palisadą z drzewa, którą w 16-tym wieku zwano „Parchen”.

Wyraz „parchen”, użyty przez Ziviera, przypomina żywo nasz polski „parkan”, z czegoby wynikało, że w 16-tym wieku Pszczyzna była tylko palisadami czyli niejako parkanem otoczona, choć ten niby „parkan” musiał być bardzo mocny, gdyż palisady budowano zwykle z grubych, dębowych kłód i bali. Na dowód istnienia niegdyś fortyfikacji przytacza Zivier dalej fakt, że jeszcze do roku 1847 z południowej strony pałacu książęcego można było widzieć starą mur-

obronnego wału, zaopatrzonego w strzelnice. Taksamo Lux w swych Mitteilungen itd. zaznacza, że Pszczyzna otoczona była murem a w niemieckiej encyklopedji Zedlera tom 28 na str. 809 znajduje się wzmianka, że „w r. 1578 książęta stany śląskie postanowiły umocnić

OKO ŚWIATA

Tygodnik 25 gr. ilustrowany

Pszczyznę jako miasto graniczne przezwano „ośce”. Z tej wzmianki wynikałoby, że Pszczyzna aż do r. 1578 nie była miastem warownym, we właściwym tego słowa znaczeniu, lecz i później, niemniej była. (Ciąg dalszy nastąpi.)

JAN TADEUSZ HRABIA KLIMCZOK WÓDZ ROZBOJNIKÓW ŚLĄSKICH

228)

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Jan Tadeusz hrabia Klimczok, Bielska pozbawiony majątku i nazwiska przez oszusta Lubara uciekł w góry z postanowieniem, że będzie łepił złych, a bronił okrzywdzonych. Klimczok dobrał sobie towarzyszy i utworzył z nimi bandę rozbójniczą, która swoją siedzibę miała w pobliżu malowniczej doliny Bystrej. W jakiś czas później książe Sułkowski napadł z 40 ludźmi na Klimczoka i uwieził go w lochu swego zamku, gdzie Klimczok przechodził straszne męczarnie. Książe Sułkowski zamierzał wieźnia utopić. Członkowie bandy Klimczoka wysłali jednego z nich na zwiady do Bielska. W jaskini zbójców oczekuje Klementyna na powrót swego narzeczonego. Do zbójców przybyła także matka Brygida, która opowiedziała im, w jaki sposób schwytano Klimczoka i jak cudem uniknęła śmierci w płomieniach jej domu, który kazal podpaść książe Sułkowski. Zbójcy układali plan wyratowania Klimczoka, postanowili wybudować podziemny ganek do pałacu księcia Sułkowskiego. Zbójcy w ostatniej chwili wydobyli Klimczoka z napełnionego wodą lochu.

— Jesteśmy zgubieni! — zawołał doktor. — Zanim przejdziemy małą przestrzeń drogi, fala nas zaleje.

Kilku zbójców radziło wyłom zastawić kamieniami. Rada ta jednak okazała się niewykonalną. Kamienie pod naciskiem wody musiały wypaść, a po upływie kilku minut byłaby fala przełamała i uniosła tamę.

Jeszcze rozważano, w jaki sposób można by najlepiej zapobiec nowemu niebezpieczeństwu i już zwątpienie zaczęło ogarniać zbójców, gdy nagle zaszła nowa niespodzianka. Plusk i szum wody ustał, strumień przelewający się przez otwór zaczął się ścieśniać, a gdy w kilka minut później wśród wielkiej radości badano przyczynę tego zjawiska, zauważono, że w basenie poziom wody powoli, lecz stale opadał.

— A ten łajdak! — zawołał doktor. — Teraz zamknął upust, który z podziemnym lochem jest połączony i stworzył równocześnie kanał, odprowadzający wodę. Jest on przekonany, że swój haniebny cel osiągnął, i że Klimczok nie żyje. No, niech szuka nieboszczyka. Hahaha!

— Mam nadzieję, — dorzucił Jan Helmsfeld — że Klimczok udowodni mi wkrótce dobitnie, że jeszcze nie umarł.

— Życzę sobie tego, przyjaciele! — zaśmiał się Klimczok, któremu przeświadczenie o swym ocaleniu i nadzieja bliskiego zobaczenia Klementyny nowych sił dodawały. — A teraz spieszymy się! Chciałbym jaknajprędzej przywitać się z moją ukochaną Klementyną. Pewnie się bardzo ucieszył

Anusia, która do końca pozostała przy pracy ratunkowej, płacząc i śmiejąc się na przemian, pobiegła naprzód. Chciała ona pierwsza zwiastować Klementynie radosną nowinę. Zbójcy postępowali za nią. I oni biegli rączym krokiem naprzód. Droga powrotna nie zajęła tyle czasu, jak pierwsza w kierunku więzienia Klimczoka. Czasami tylko wycierano na chwilę, gdy Klimczok z powodu ciągłego jeszcze osłabienia dalej iść nie mógł.

Podczas tych przystanków opowiadał Klimczok swym przyjaciółom dokładnie, co ostatnimi czasami musiał wycierpieć. Prawie na połowie drogi wyszła im stara Brygida naprzeciw. Wysłała ją Klementyna, bo niepokoiła się wskutek braku wiadomości o ukochanym. Staruszka również nie posiadała się z radości, gdy zobaczyła Klimczoka żywego, choć bardzo zmierzwanego.

Minęły już prawie dwie godziny od czasu, gdy Klimczoka wydobyto z toni, która miała stać się jego grobem. Wreszcie zbliżano się do jaskini. O niskie ściany podziemnego ganku odbijały się głośnym echem radosne okrzyki zbójców na znak, że ich trud nie był daremny, i że ukochany naczelnik wracał do jaskini. Okrzyki te jednak pozostawały bez odpowiedzi. Nie spełniła się nadzieja, że Klementyna wybiegnie na powitanie ukochanego. Może nadmiar szczęścia przykuł księżniczkę do miejsca. Za kilka minut musiało się wszystko wyjaśnić.

Bo czego żądali od niej ci panowie?...

mona Lubara i cieszyli się niesłychanie z „genjalnego dowcipu”, na jaki hrabia znów sobie pozwalał. Ludzie przyzwyczaili się już po części do tego, że hrabiowie i wielcy panowie w ogólności mogą sobie pozwalać na wiele rzeczy, które zwykłym śmiertelnikom są zakazane. Tak więc i w tym przypadku służba hotelowa uważała gwałt popełniony przez Lubara za „niewinny żart”. Wykradziona dziewczyna przecież niczem więcej nie była, jak wędrowną akrobatką. Taka dziewczyna powinna poczytywać sobie za zaszczyt, jeżeli wielkim panom

Szymonowi Lubarowi za genjalny dowcip, albo też robiono sobie ciche uwagi z powodu wdzięków pięknej dziewczynki.

— Jaka ona smukła i wiotka! — mruknął hrabia Elmenau.

— A przytem dobrze zbudowana! — dorzucił z chichotem baron Czaslau.

Florka tak była zmieszana, że nie wiedziała, co powiedzieć i gdzie się podziać. W oczach jej, które błagalnie przesuwawała z jednego kawalera na drugiego, szklily się łzy, jak wielkie perły. W całej jej postawie malowała się prośba o litość. Lecz rozpustnikom chodziło tylko o zabawę. Baron Steinach z uśmiechem na ustach kazał kelnerowi przynieść przegranego szampana. Zanosilo się na ucztę niedzielą. Zjawił się też wkrótce muzykant, który miał grać na fortepianie.

— No, kochana Florko, — przemówił Szymon Lubar do dziewczyny, — a teraz pokaż nam, co potrafisz! Masz nam zatańczyć, jak dotąd nigdy jeszcze nie tańczyłaś! Jesteśmy w zamkniętym kółku. Nie potrzebujesz więc krępować się wcale.

Lubar zbliżył się do dziewczęcia, objął ją w pól i pożądliwie głaskał ją po plecach i ramionach.

Florka cofnęła się.

— Ja tu nie mogę i nie chcę tańczyć, panie hrabio, — powiedziała ze łzami w oczach. — Puść mnie pan, muszę iść do domu!

Kawalerowie śmiali się, lecz wciąż cisnęli się natarczywie do dziewczęcia.

Powiedz zaraz roznosicielowi, że i Ty chcesz być abonentem „Oka Świata”

Zbójcy stanęli u wejścia do jaskini. Klimczok wyszedł najpierwszy z ganku. Jednak Klementyna w jaskini nie zobaczył. Może udała się księżniczka do sąsiedniej groty? I tam zajął Klimczok. Co to miało znaczyć? Z okrzykiem zgrozy rzucił się Klimczok wstecz. Niemniej też przelęknęła się reszta zbójców, gdy idąc śladem naczelnika, weszła do jaskini.

CXV

Florka rzeczywiście omal nie zemdląca ze strachu, gdy najęci przez Szymona Lubara oprawcy pojмали dziewczynę, i zanieśli ją do krótkiego powozu, który stał w pobliżu. W powozie czekał na Florke Szymon Lubar. Jeden z drabów usiadł obok Lubara, aby Florke powstrzymać od ucieczki, gdyby dziewczyna próbowała się wymknąć. Konie cwałem ruszyły z miejsca.

Gdy Florka jako tako ochłonęła z pierwszego przestraszenia, przekonała się, że była w obszernym, jasno oświetlonym pokoju hotelowym. Ten sam drab, który siedział w powozie, zaniósł Florke po schodach do pokoju. Dziewczyna wciąż jeszcze była zawinięta w płótno i podobną do wielkiego pakietu. Portjer i kelnerzy ze znaczącym uśmiechem spoglądali za drabem i za Szymonem Lubarem.

Byli oni wtajemniczeni przez Szy-

monowi Lubarowi za genjalny dowcip, albo też robiono sobie ciche uwagi z powodu wdzięków pięknej dziewczynki.

W pokoju, do którego zaniecono Florke, stał stół wspaniale zastawiony i przygotowany do uczy. Wkoło niego zasiedli przyjaciele Lubara i bawili się ochoczo. Z przybyciem Lubara zerwali się z miejsc z wielkim hałasem. Ze wszystkich stron otoczyli młodą dziewczynę, z której Lubar zdjął okrycie.

Biesiadnicy ciekawie przypatrywali się nadobnej dziewczynie, ubranej w lekką, muślinową sukienkę, jak pstremu motylowi, który codopiero zrzucił z siebie skorupę szarej poczwarki. Florka wciąż drżała ze strachu. Odrazu poznała hrabię i jego przyjaciół. Nic nie pomagało, choć Szymon Lubar starał się dziewczynę uspokoić, zapewniając, że nic złego jej się nie stanie. Bo czego żądali od niej panowie? Dlaczego spoglądali na nią pożądliwym okiem?

Nagle Florka zawstydziła się swej lekkiej, przejrzystej sukienki. Chcąc wdzięki swoje ukryć przed natarczywym wzrokiem panów, skrzyżowała ramiona na piersiach. W takiej postawie przedstawiała niewymownie wdzięczny widok, zdolny wzruszyć serce każdego uczciwego człowieka. Nic podobnego nie znać było po obecnych panach. Wyrażono tylko uznanie

Szymonowi Lubarowi za genjalny dowcip, albo też robiono sobie ciche uwagi z powodu wdzięków pięknej dziewczynki.

— Nie rób głupstw, malutka! Nie żądamy od ciebie niczego za darmo. Babka twoja zgadza się na wszystko. Rozmówiłem się z nią i przyrzekłem, że dam ci piękny prezent, jeżeli będziesz grzeczna. Jutro rano, gdy będziesz wracała do domu, dostaniesz odemnie, co przyrzekłem.

Florka spoglądała na Lubara wielkimi, wystraszonemi oczyma.

— Jutro rano? Ja tu nie pozostanę ani dziesięciu minut, panie hrabio! Ja muszę iść do domu natychmiast.

Dziewczęciu tchu zaczęło brakować pod natarczywym wzrokiem nieczystym, którzy najchętniej byliby ją pozbawili ubrania. Kilku kawalerów było tak bezczelnych, że bez ceremonii dotykali się jej ciała.

Florka wybuchnęła płaczem i rzuciła się ku drzwiom. Lecz Szymon Lubar zastąpił jej drogę. Na twarzy jego nie malowała się już uprzejmość, tylko groźba.

— Tak łatwo nam się nie wymkniesz! — zawołał. — Czy myślisz, że babce twojej dałem pieniądze za darmo? Przyszłaś do nas i będziesz tańcowała! Masz do wyboru: albo nam zatańczysz, albo... dostaniesz cigię!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Przepowiednie astrologiczne

(dla urodz. od 11—18 września).

Urodzeni 11 września narażeni są na rozliczne niebezpieczeństwa, powinni się strzedz ryzykownych przedsięwzięć. Rodzący się 11 września dorabiają się zamożności. — Urodzeni 12 września mają zamiłowanie do podróży, powinni być ostrożni przy zawieraniu stosunków miłosnych i związków małżeńskich. Rodzący się 12 września podlegają takim samym wpływom planetarnym i narażeni będą na niebezpieczeństwa. — Urodzeni 13 września doświadczą w swym życiu wiele zmian życiowych, dobrych i niepomyślnych, lecz jakiegokolwiek przeciwności pokonają, majątku się nie dorobią, ale nędzy też nie zazną. Rodzący się 13 września przebijają się przez życie i będą z losu zadowoleni. — Urodzeni 14 września doczekają się w życiu licznych odznaczeń, będą mieli wiele zmian w pożyciu rodzinnym. Rodzący się 14 września będą domatorami i przywiązani do miejsca urodzenia, lecz w miłości doznają licznych zawodów. — Urodzeni 15 września niech będą ostrożni w pożyciu małżeńskim i rodzinnym, bo mają wielu podstępnych przyjaciół. Jednakowoż swą ostrożnością w postępowaniu niweczą szkodliwie dla siebie zakusy osób postronnych. Rodzący się 15 wrześ. będą zmieniali często miejsce zamieszkania, lecz mimo swej mądrości i obrótowości porobią liche doświadczenia w miłości. — Urodzeni 16 września są narażeni na niebezpieczeństwa, przeto powinni być bardzo ostrożni. Rodzący się 16 września będą ulegać takim samym wpływom astralnym i powinni się wystrzegać karkolamnych ćwiczeń sportowych. — Urodzeni 17 września mają wielu przyjaciół prawdziwych, lecz więcej fałszywych i cieszą się ogólnym powodzeniem. Rodzący się 17 września będą zakochani w sporcie i będą mieli powodzenie w miłościach.

Prognoza wpływów kosmicznych na ziemię i ludzi na czas od 11 do 18 IX b. r.

Poniedziałek 11 września będzie dniem krytycznym pierwszego rzędu, najeżony katastrofami pożarowymi, komunikacyjnymi i atmosferycznymi. W górnictwie i lotnictwie zajdą liczne wypadki nieszczęśliwe z wynikiem śmiertelnym. — Wtorek 12 środa 13, czwartek 14, września będą dniami krytycznymi i niepomyślnymi przy zawieraniu małżeństw i dla spraw politycznych. — Piątek 15 września i sobota 16 września znajdują się pod wpływami ujemnymi; pogoda zmienna i niestabilna; są dniami nieszczęśliwymi dla zakładania nowych przedsięwzięć przemysłowych i handlowych. — Niedziela 17 września — pogoda słoneczna dzień dobry dla zawodów sportowych, wycieczek i zabaw.

Suszenie grzybów.

Zaprawione (marynowane) w słojach grzyby często zawodzą, ponieważ bardzo łatwo fermentują i psują się, a spożycie ich może spowodować ciężkie zachorzenia. Najpewniejszy sposób zachowania grzybów na zapas zimowy jest suszenie. Do suszenia wybiera się jedynie grzyby młode, zdrowe, jedne, nie narzyżone przez robaki i ślimaki. Grzyby borowiki (prawoki, kozaki i brzożoki) najlepiej nadają się do suszenia na potrawę, a do sosów i zup: zajączki, szampinjony, kurki zielone i rydze.

Grzyby suszyć trzeba na ciepłym, wolnym powietrzu, nawiazane na białej nitce lub pokładzone na suszarkach. Mniejsze ilości można porozkładać na białym papierze lub czystych deskach. Po wypieku chleba w piecu gorącym grzyby również się suszą. Starannie przygotowanych grzybów nie należy plukać w wodzie. Należy je obrać pokrójąc w dość grube kawałki, suszyć zrazu w większym cieple, a dosuszać w mniejszym. Zrazu przesuszać je tylko cokolwiek, odstawiać je na noc do ciepłej spiżarni, nakrywszy gęstą osłoną przed muchami, potem znów trache podsuszać aż całkiem stracą wszelką wilgność, choć nie powinny zmienić barwy. Przechowywać je najlepiej w woreczkach. Gdyby znów zwilżały przesuszyć je znów ostrożnie, bo mogłyby ulec spleśnieniu i stać się szkodliwymi. Na ws. przechowywać grzyby na gorze przez którą przechodzi komin, stale ogrzewany od pieca.

Przed użyciem grzyby szybko obmyć i zamoczyć w zimnej, czystej wodzie na 12 godzin w której też następnie się gotują. Często moczenie w kąpieli zasuszone się znów otwierają z tego więc powodu nie należy wody wyładować, w której się moczyły.

Chore zęby - to chory żołądek

Jeżeli która z chorób zasługuje na miano nagminnej to jest nią napewno próchnica zębów. Wszak w niektórych okolicach cierpi na nią 99% młodzieży szkolnej, jak to stwierdził znakomity lekarz dr. K. Rose. Badał on również zęby poborowych i wśród zbadanych 5.000 stwierdził, że tylko 5% posiadało zdrowe zęby.

Sila i rozwój człowieka nie zależy bynajmniej od ilości zjedzonych pokarmów, ale od ilości strawionego. Przysłowie ludowe wszak mówi: „Kto dobrze żuje, ten dobrze trawi” bo tylko prawidłowo żując zdrowymi zębami może organizm wydzielić dostateczną ilość

zdatnej do trawienia śliny, a tylko pokarmy dobrze wymieszane ze śliną mogą być należycie strawione. Niestrawione zaś pokarmy wywołują w żołądku i jelitach nieprawidłowe fermentacje, a co za tem idzie powodują choroby tych narządów.

O zdrowe zęby należy dbać niemal od urodzenia. Podstawą rozwoju zębów jest troskliwa ich opieka od okresu żąbkowania dziecka. Pozornie zdawało by się, że zęby mleczne które wypadają w dzieciństwie jeszcze wieku wypadają nie mogą stanowić o zdrowiu zębów człowieka dorosłego. Tak nie jest. Zęby mleczne przygotowują szczękę i mięśnie (dziąsła)

dla zębów stałych i jakie będzie to przygotowanie, takie też będą zęby zostające w szczęce na życie całe.

Jest to fakt stwierdzony cyframi, że z rozwojem wygód życiowych zęby coraz bardziej się psują, lecz człowiek cywilizowany powinien, a nawet musi pilnie baczyć na najnowsze zdobycze wiedzy i swą jamę ustną, troskliwie pielęgnować: w dzień rano i wieczorem czyścić starannie zęby pastą, a codziennie rano płukać jamę ustną eliksirem. Stałe używanie pasty lub mydła i eliksiru dopiero może uchronić zęby od tej plagii ludzkości jaką jest próchnica zębów.

Wiadomo, że w szczelinach pomiędzy zębami i na ich powierzchni żujące pozostają resztki pokarmów. Pod działaniem drobnoustrojów, wywołujących fermentację pozostały cukier i krochmal przechodzą w kwasy organiczne, które wyciągają z emalii zębowej sole wapienne. W taką odwapnioną tkankę wnika grzybki, powodujące gnicie, niszczące tkankę. W powstałym wgłębieniu zatrzymują się tam łatwiej resztki pokarmów, które się dalej rozkładają, rozpoczynają coraz bardziej emalię zęba. A gdy próchnica dotrze do miazgi zęba rozpoczyna się ów znany ból zęba. Bóle te trwają krótko, stopniowo jednak przechodzą w ataki coraz dłuższe. Jest to już zapalenie miazgi. Gdy bakterie przenikają dalej, dochodzi do zapalenia okostnej. Zab wydatek dłuższy, zjawiają się bóle pulsujące i świrujące. Naokoło zęba zbiera się ropa — wtedy dopiero zwykle idziemy do dentysty „rwać”.

Próchnica jest chorobą znaną dziś każdemu. Dziś prawie wszyscy na ten „ból zęba” chorują. A nie jest trudno uchronić się od tego. Matki dzieciom od lat najmłodszych winny wpajać przyzwyczajenie do mycia zębów. Szczoteczka, i eliksir winny być nietylko w każdym domu, lecz każdy, kto ma i chce zachować zdrowe zęby, winien je mieć z sobą w każdej okazji.

Bo nietylko aby mieć piękne białe zęby, ale przedewszystkiem, by je mieć zdrowe, by być zdrowym, trzeba dbać o higienę jamy ustnej.

Ustrzeże to od wielu, wielu chorób
Dr. F. M.

Czy - i jakie chować gołębie

W Polsce mamy oprócz własnego materiału, dość liczny materiał zagraniczny.

Spotyka się u nas wielu hodowców, którzy utrzymują gołębie jedynie dla przyjemności, a nie w celu przemysłowym, by ciągnąć z hodowli zysk, jak to czynią hodowcy zagraniczni.

Tak nasze i obce rasy wyróżniają się niezwykłą ploidnością i nadzwyczaj szybkim wyrastaniem, gdyż młodziaki nadają się do jedzenia już po 5 tygodniach życia.

Wśród spotykanych u nas zagranicznych gołębi opasowych największym jest gołąb rzymski, pochodzący z Włoch, którego najpiękniejsze okazy wychodowane we Francji i stąd powstały dwie jego odmiany: rzymski włoski i rzymski paryski. Znany jest w różnym upierzeniu, bardzo ciężki do lotu, prztem bardzo płodny i troskliwie wychowuje pisklęta.

Dziś rozpowszechniony jest u nas gołąb opasowy skowronek koburski. Jak sama nazwa wskazuje, podobny swem wyglądem upierzeniem do skowronka. Bardzo płodny, łatwy do chowu i miły w wyglądzie; pochodzi z Saksonii.

Tęj samej wielkości, posiadający te same zalety jednak o upierzeniu jaśniejszem, jest gołąb skowronek norymberski z Bawarii, u nas dobrze znany i rozpowszechniony.

Odrębną grupę tworzą zagraniczne gołębie opasowe kurakowe, albo kuraki. Wyróżniają się one wybitnie z pośród innych gołębi swoją niezwykle oryginalną budową, oraz niezwykłymi ruchami. Naogół są one krępe, nieścisłe ciężkie z krótkimi skrzydłami, krótkim

przeważnie ku gorze zadartym ogonem i puszystym podogoniem (zadem).

Z odmiany gołębi kuraków są najwięcej znane następujące rasy: maltańskie, florentyńskie, modeńskie i austriackie.

Możnaby zaliczyć do tej grupy i gołębie opasowe strassery, pochodzące z Moraw, które stanowią poniekąd typ pośredni między właściwymi „kurakami” i gołębiami polnymi. Ze wszystkich zagranicznych ras jest ten gołąb u nas najwięcej rozpowszechniony, ma bardzo licznych zowlenników.

Z hodowanych u nas gołębi nadają się jeszcze do opasu: gołębie pocztowe (dużej budowy), rysle i niektóre rasy gołębi rosyjskich, w końcu zwykłe nasze gołębie polne.

Kiszenie ogórków.

Do kiszenia wybiera się sztuki średnie, młode (nie zółkłe), obmywa je się w letniej wodzie i osusza czystym płatem. Następnie układa je się albo w garnku buncelowym lub beczuszce od wina, przekładając poszczególne warstwy: koprem, kminkiem, tymiankiem liściem winem i wiśniowem, dodając kilka drobnych pasków chrzanu. Poczem zlewa się je aż do wypełnienia naczynia gotującą się słoną wodą, (50 gramów soli na 1 litr wody). Ogórki w ten sposób zakiszone nie miękną, trzymają się dobrze i są bardzo smaczne. Naczynię z kiszonkami ogórkami należy okryć czystym płatem.

Po wypędzeniu Adama i Ewy z raju zaczęły się na świecie mnożyć nieprawości nietylko między ludźmi ale również pomiędzy zwierzętami. Każde z zwierząt dbało tylko o siebie, a niedola drugiego nie go nie obchodziła. Ten stan stał się nieznośny i namnożyło się bardzo wiele sporów wśród świata zwierzęcego. By temu kres położyć, zebrały się wszystkie zwierzęta na wspólny kongres, aby wybrać sędziego któryby ich spory sądził, rozstrzygał i utrzymywał ład i porządek.

Obrady zagalł i kongresowi przewodniczył słoń, jako największy i najsilniejszy. Wniosków posypało się bardzo wiele, ale wszystkie wychodziły na jedną nutę t. j. każdy miał swe własne dobro na oku. Wreszcie wstał koń i rzecze: „Widzę że się na sędziego z pośród nas nie zgodzimy, wybierzmy zatem człowieka, niech on nas sądzi. Człowiek do naszego społeczeństwa nie należy więc będzie „bezstronnym”. Słowa te podobały się kongresowi, jedynie lew — stojąc na boku mrucał i w te słowa odpowiedział: „Człowiek na tym sędzią być nie może;

sądziłby i oceniał nas wedle korzyści, jakie z nas ma; a wtedy, o ile niżej stanąłbym od tego tu osła lub barana; znam całą wartość. Mieście mnie za pierwszego lub ostatniego; nie dbam o to”. — To rzekłszy, odwrócił się i opuścił kongres. Widzisz mądry koniu i lew tak myśli jak my, że człowiek naszym sędzią być nie może. — odezwały się teraz chórem zwierzęta. — Za lwem poszedł niedźwiedź wilk, bawół, lis, pies i t. d. a na samym końcu i koń. Lew został więc sędzią i królem zwierząt.

Lata mijały. Rządy lwa były ciężkie, a wyroki jego okrutne. Zwierzęta wdychały i narzekały na rządy tyraństwa na zmianę już było zapóźno, bo lew władzę swą ugruntował i oparł na sile. „Siła przed prawem” było jego ulubionym powiedzeniem, a im był starszym, tem też zapamiętańszym. Wreszcie, zachorował i zasłabł tak, iż się już ruszyć nie mógł, ani by upolować coś do pożywienia, ani by się doczłochać do zdroju i ugasić pragnienie. Legł więc przed swą jamą i oczekując „ostatniej godziny,

Wież o niemocy lwa i jego bliskim zgonie rozbiegła się wśród świata zwierzęcego lotem błyskawicy. I zaczęły się gromadzić zwierzęta dokoła dogasającego tyraństwa a widząc jego niemoc, zaczęły wywierać na nim swą złość. Niedźwiedź, która niedźwiadka rozdarł, wbiła mu swe ostre pazury w gardziel. Bawół bólił go ostrymi rogami i tratował racicami; osieł bił w niego kopytami; lis, jeż, susel a nawet kret dogryzali mu docinkami i drwinami: „Niedawno jeszcze tak dumny i potężny, a teraz ruszyć się nie może!” Tylko szlachetny koń stał na uboczu i nie brał udziału w wywieraniu złości. Podszedł do niego osieł i rzecze: „Czy i ty nie wydzieliłś mu chociaż jednego ciosu, wszak niedawno jeszcze temu, jak ci rozdarł matkę? Na to odpowiedział szlachetny koń: „Ubiżyłbym mej godności i memu honoru, gdybym się mścił nad nim teraz, skoro mi już ani szkodzić ani się bronić nie może. Najpotężniejszy wróg umierający wzbudza miłostkę, a przecież samścisłe go wybrał sędzią i królem!”

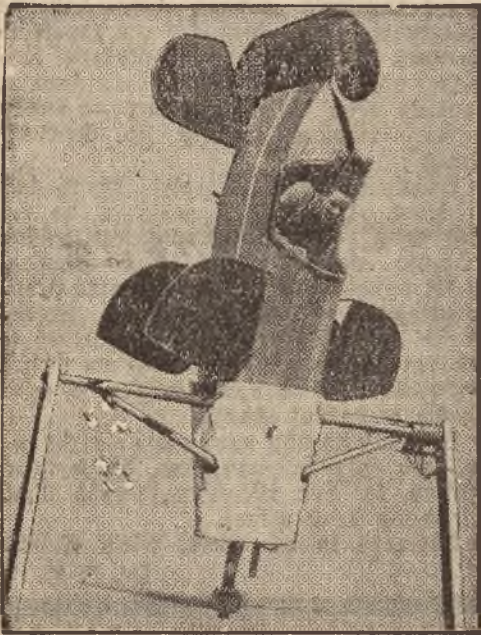
Bułgarska para królewska w Paryżu

W pierwszym rządzie od lewej: Borys, król bułgarski, Giovanna, królowa bułgarska; Lebrun, prezydent francuski.

31 sierpnia przybyli do zamku Rambouillet pod Paryżem, letniej siedziby prezydentów Francji dostojni goście król i królowa Bułgarii. Z Paryża udaje się bułgarska para królewska do Londynu, gdzie się spotka z Aleksandrem, królem Jugosławii. — Wycieczka obu królów Bułgarii i Jugosławii do Paryża i Londynu jest nie tyle wizytą kurtuazji dworskiej, co raczej eskapadą polityczną. Chodzi o zbliżenie dwóch najpotężniejszych państw bałkańskich do Francji i Anglii i o uzyskanie pożyczki.

Najnowsza karuzela

W waszyngtońskim Lunaparku ludowym można do syta zabawić się w lotnika bez narażenia się na wypadek. Na specjalnym przyrządzie przytroczony jest samolocik na jedną osobę, który puszczony w ruch wykonuje wszystkie karkołomne sztuczki akrobatów powietrznych.

Nuvolari zwycięża również w Irlandji

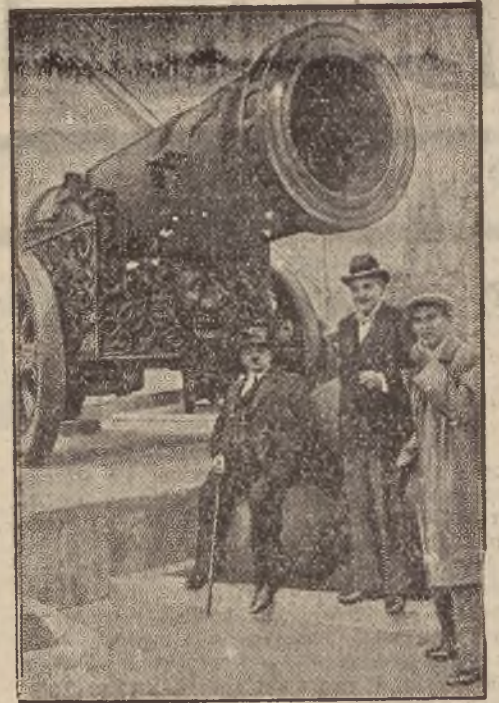
Angielski premier Mac Donald i Nuvolari po wyścigach samochodowych w Bellahyście. W tych dniach odbyły się w Bellahyście (prowincja Ulster) w północnej Irlandji międzynarodowe wyścigi samochodowe o nagrodę „Ulster-Tourist-Trophy”. Zwyciężył Włoch Nuvolari, as europejskich wyścigowych torów samochodowych, bijąc wszelkie dotychczasowe rekordy światowe szybkością 126 km. w godzinie. Nuvolari jechał po raz na maszynie marki angielskiej. Wyścigom przysparzało się pół miliona widzów.

400 letnia rocznica urodzin Elżbiety, królowej Angiel.

Królowa Elżbieta, która w historii Anglii odegrała wybitną rolę, była córką króla Henryka VIII i Anny Boleyn i urodziła się 7 września 1533 r. Czasy jej panowania były okresem najświetniejszego rozwoju i rozkwitu Anglii. Swego najgroźniejszego przeciwnika Filipa II hiszpańskiego pokonała, rozbiwszy jego wielką flotę t. zw. „Armadę” w roku 1588. Plamą niezatartą na kartach jej panowania to pojmanie i podpisanie wyroku śmierci na królową Szkocji Marię Stuart w roku 1587.

Herriot w Moskwie

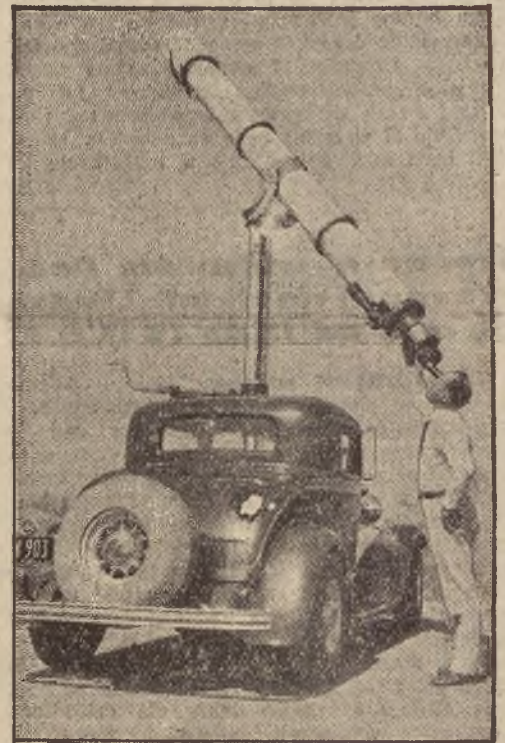
Z początkiem września przybył do Moskwy b. premier francuski, wybitny polityk i mąż stanu Herriot. Zwiedził w otoczeniu komisarzy ludowych (ministrów) rządu sowieckiego Kreml, mauzoleum Lenina i katedrę św. Bazylego. Na rycinie od lewej: Herriot; francuski ambasador w Moskwie Alpha i kierownik oddziału zachodniego w sowieckim ministerstwie spraw zagranicznych Gellian'.

Cieżka atletyka

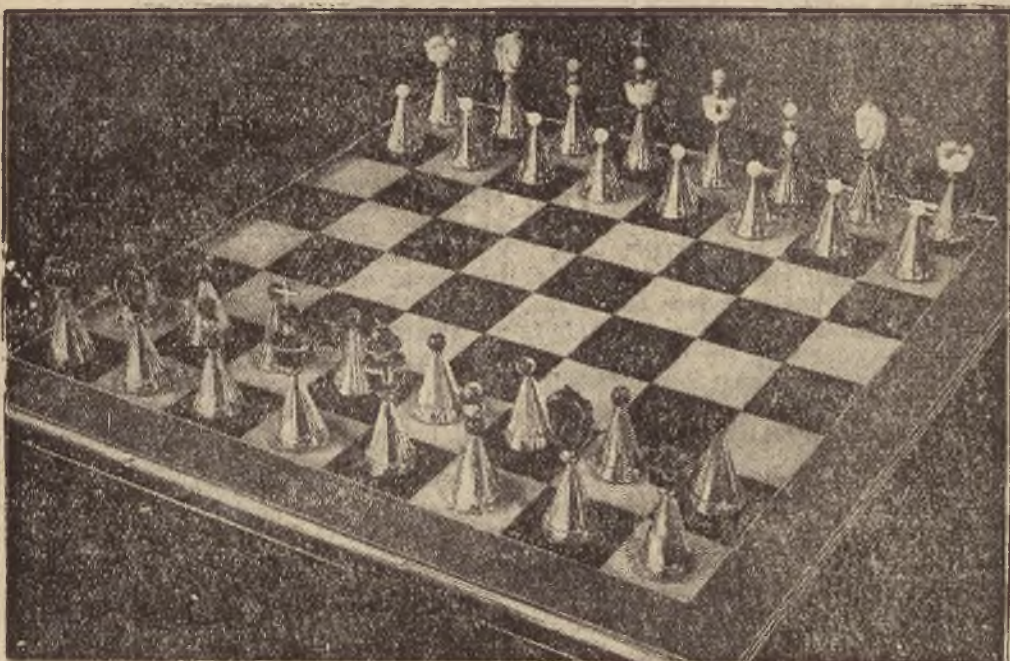
Zwycięzca na ostatniej Olimpiadzie Rudolf Ismayr z Monachium (Bawaria) podnosi 1000 funtowe (10 centnarowe) ciężarki. Na międzynarodowych zawodach ciężkiej atletyki w Sztutgarcie zdobył pierwsze miejsce.

Ruchome obserwatorium astriologiczne

Pewien astronom - amator w Kalifornji (St. Zjedn. Póln. Ameryki) kazal wmontować na swym samochodzie olbrzymi teleskop celem szybkiego przenoszenia się do najodpowiedniejszego miejsca, skądby mógł jak najlepiej i najdokładniej obserwować bieg gwiazd.

Drogocenne szachy

Figury i szachownica są ręcznie wykonane. Podstawki i postumenty figur są srebrne, a główki figur po części z kości słoniowej, a po części z drzewa hebanowego. Każda figura jest artystycznie rzeźbiona i bogato inkrustowana. Pola szachownicy są cennym materiałem wykładane.

Ćwiczenia ochrony przeciwlotniczej w Tokio

W Tokio, stolicy Japonji, odbywały się w miesiącu sierpniu wielkie ćwiczenia przygotowania ochrony przeciwlotniczej. Przez 4 dni z rzędu wykonywały japońskie eskadry lotnicze, improwizujące wroga, ataki na stolicę której broniły oddziały przygotowania przeciwlotniczego. Zainteresowanie ludności Tokja temi ćwiczeniami było olbrzymie.

Kolosalne nadużycia niesumiennego urzędnika

w warszawskiej dyrekcji kolei państwowych

Z Warszawy donoszą:
Sędzia Sędzcy X okręgu w Warszawie prowadzi energiczne śledztwo w sprawie kolosalnych nadużyć, popełnionych przez wyższego urzędnika warszawskiej dyrekcji okręgowej kolei państwowych, Jastrzębskiego. Jastrzębski zajmował samodzielnie i niezależne stanowisko i do obowiązków jego należało kwalifikowanie reklamacji, zgłaszanych przez interesantów, którzy przesyłali za pośrednictwem kolei towary. Niejednokrotnie zdarza się, że kolej odbiera zbyt wysoko i powstają z tego tytułu nadpłaty. Zainteresowani bezpośrednio albo przy pomocy specjalnych biur windykują należności swe od kolei.

Na czele wydziału, który regulował nadpłaty interesantom kolei, stał właśnie Jastrzębski. Od jego osoby zależała też decyzja czy reklamacja, podana przez petenta, może być uwzględniona i w jakiej wysokości ma mu być zwrócona nadpłata. Ponieważ reklamacje te wpływały masowo, przeto interesanci załatwiają swe pretensje za pośrednictwem biur, których jest kilkanaście w Warszawie i które pracują dość intensywnie, windykując należności za specjalną prowizją. Otóż Jastrzębski wykorzystywał swe stanowisko, achem, aktem darzył go władze zwierzchnie, wszedł w porozumienie z przedstawicielami biur reklamacyjnych i bezprawnie kwalifikował do wypłaty jako zwrot nadpłaconych sum za frachty, przesyłki przewozowe itp. Jastrzębski oszukiwał swe manipulacje prowadził na bardzo szeroka skalę, czem naraził skarb państwa na straty, w wysokości dziesiątków tysięcy złotych.

Poza oszustwami, popełnianymi przez nielicznego urzędnika, na swoją rękę dokonywali nadużyć i przedstawiciele biur reklamacyjnych. Dokonywali oni tego w ten sposób, że skupywali masowo frachty, co do których kupcy występowały o zwrot nadpłat, fałszowali te i następnie, dzięki porozumieniu z Jastrzębskim, nieprawnie otrzymywali od dyrekcji kolejowej pieniądze.

Jastrzębskiego aresztowano i przesaduje on już od dłuższego czasu w więzieniu. Poza to aresztowano dwóch przedstawicieli biur reklamacyjnych, którzy znajdowali się w tej spółce z oszustem. 12-tu innych „reklamantów”, współpracujących z Jastrzębskim, znajduje się pod śledztwem, które, jak dotychczas, wykazało ich dużą winę.

Cała szajka oszustów pracowała przez dłuższy czas na szkodę kolei, przyczem niepoślednią rolę odegrały w tem biura reklamacyjne, które cieszyły się zbyt dużym poparciem w dziale handlowym. Śledztwo zmierzające przy pomocy ścisłej ekspertyzy buchalteryjnej ksiąg, badań kwitów na wypłacone sumy, frachtów i dowodów przewozowych, do

ustalenia zakresu nadużyć, popełnionych przez niesumiennego urzędnika.

Jak dotychczas, można powiedzieć, że oszukiwacza spółka zdolała okraść koleje państwowe na wielkie sumy.

Dalsze szczegóły śledztwa trzymane są w tajemnicy

Szpiceruta ze skóry hipopotama symbolem władzy hitlerowskiej

W „Deutsche Ostfront“ w urzędowym organie władz państwowych opolskiego Górnego Śląska pojawił się następujący komunikat:

„Lotnik Brueckner podarował Hitlerowi w pierwszych latach działalności partyjnej szpicrutę hipopotama (coś w guście znanego u nas bykowca), przywiezioną z Afryki, aby Hitler nie udawał się

na zgromadzenie zupełnie bezbronny. Od tego czasu „wódz“ tak się przyzwyczaił do swej szpicruty, że dotąd nawet bez niej nigdy nie wychodził. Ostatnio przybył do Niemiec nowy transport szpicrut hipopotamich...“

Wiadomo obecnie, jakiego narzędzia używają hitlerowcy do bicia aresztowanych, którzy giną potem pod udarami.

Wilczy apetyt Niemców

Chcieliby połknąć Polskę i Rosję

Z Berlina donoszą:
W Królewcu odbył się zjazd związków niemieckich historyków z całej Rzeszy. Zjazd ten, jak podkreśla prasa królewiecka, miał być odpowiedzią na kongres historyków w Warszawie. Kongres królewiecki poświęcony był wykazaniu na podstawie rzekomych dowodów histo-

rycznych, że zarówno Prusy jak i Pomorze oraz inne ziemie wschodnie były odwiecznie germańskie. Prezes Związku Niemców w wschodnich, dr. Lüdtke, oświadczył iż nietylko Niemcy Wschodnie, lecz cały europejski wschód od Bałtyku aż po Siedmiogród, od Wisły i Wołgi aż po Łabę

„Okno Świata“ co tydzień ciekawsze — ale nie czekaj do następnego tygodnia, zamów zaraz

— Do Zaleszczyk, gdzie przebywa na wczasach p. marsz. Piłsudski, przyjechać ma niebawem minister spraw zagranicznych p. Beck. Według krążących pogłosek do Zaleszczyk ma przyjechać premier rumuński oraz poseł sowiecki w Warszawie p. Owsienko.

— W sobotę rano przybył do Wiednia ks. Kardynał Prymas Hlond w towarzystwie kapelana ks. Wojciechowskiego.

— 9 bm. o godz. 8 m. 30 wyjechała do Białogrodu wycieczka parlamentarzystów polskich w liczbie 33 osób. Wycieczka zabawi w Jugosławii 10 dni. Z wycieczką odjeżdża również poseł jugosłowiański w Warszawie min. Lazarewicz.

— Pruski minister kultury wydał zakaz dopuszczania eksternów żydów do egzaminów maturalnych. Równocześnie unieważniono rozporządzenie, na mocy którego eksterni mogą wybierać język nowohobrzański jako drugi obcy język do egzaminów maturalnych.

— W miejscowości Gnadau obok Schoenbecka zmarł kpt. Paul Koenig, dowódca handlowej łodzi podwodnej „Deutschland”, która w czasie wojny wycelowej odbyła kilkakrotnie podróże do Ameryki.

— Na uroczystości wiedeńskie przybywało niezwykle licznie katolików francuscy. Prócz kardynała Verdiera do Wiednia przyjeżdżają biskup Chaptal z Paryża, biskup Grete z Le Mans, deputowani Peret, Oberk'rch, przedstawiciele dzielników katolickich i wiele innych osób. Oddzielna wycieczka katolików ałzackich prowadził ks. Doulogne, proboszcz z Bagneux.

— W oficjalnym obchodzie 250-let rocznicy Wiednia, zapowiadano na dzień 12 bm., weźmie udział także delegat Turcji, mianowicie turecki ambasador w Berlinie pułkownik sztabu generalnego Dżawid Bel. — Prasa zaprzecza doniesienia dzielników zagranicznych o tem, że Papien ma wziąć udział w kongresie katolickim w Wiedniu w charakterze prywatnym.

— Według doniesień z Bagdadu nowy król Iraku przybrał po koronacji imię Ghazi I. W płatek wieczorem przez ulice Bagdadu przelatywały olbrzymie procesje żałobne Arabów.

rycznych, że zarówno Prusy jak i Pomorze oraz inne ziemie wschodnie były odwiecznie germańskie. Prezes Związku Niemców w wschodnich, dr. Lüdtke, oświadczył iż nietylko Niemcy Wschodnie, lecz cały europejski wschód od Bałtyku aż po Siedmiogród, od Wisły i Wołgi aż po Łabę

Mennica fałszywych monet w... więzieniu

Skandaliczne stosunki w więzieniu w Złoczowie

Donoszą ze Złoczowa o niebywałej aferze, jaką wykryto w więzieniu karnogłedczem w Złoczowie. Oto okazało się, ni mniej ni więcej, tylko że w więzieniu znajdowała się fabryka fałszywych monet i tajna gorzelnia. Historia mało prawdopodobna, a jednak prawdziwa.

W Złoczowie od dłuższego czasu kursowały fałszywe monety 1 i 5-złotowe. Mimo energicznych poszukiwań nie można było natrafić na ślad fabrykacji. Dopiero w środe, do jednego z wywiadów policyjnych zgłosił się b. więzień, który odsiadywał karę w więzieniu złoczowskim i oświadczył, że właśnie na terenie więzienia znajduje się fabryka fałszywych monet i potajemna gorzelnia. Oczywiście, w pierwszej chwili sensacyjnej tej wiadomości nie chciano dać wiary, niemniej jednak roztoczono baczną obserwację nad więźniami i poszczególnymi funkcjonariuszami więziennymi.

I oto wyszło na jaw w środe, że kilku

dzinie historii”. Związek Niemców Wschodnich ma za zadanie, przygotować duchową broń dla pracy nad wschodem.

Te słowa zdradzają aż nadto wyraźne apetyty Niemiec nietylko wobec Polski, ale i wobec całej Europy wschodniej.

więźniów, w porozumieniu z dwoma dozorcami, fabrykowało fałszywe 1 i 5-złotówki oraz pędziło wódkę. O odkryciu tem wydział śledczy w Złoczowie zawiadomił prokuratora, który wdrożył dochodzenie. Jednego z dozorców więziennych aresztowano, a jednego z nich zawieszono w służbie.

W związku z wykryciem tej niebywałej afery krąży pogłoski, że więźniowie otrzymywali od dozorców nocne urlopy, podczas których dokonywali w mieście włamań i kradzieży. Oczywiście, że w tych warunkach kradzieże i zbrodnie mogły ukrywać się przez bardzo długi czas, gdyż nikomu nie przyszło do głowy, że mogą tego dokonywać więźniowie. Jedynie przypadek zdarzył, że fałszywcy i ich protektorów, dozorców więziennych, w porę wykryto.

Do Złoczowa zjeżdża delegat ministra sprawiedliwości, celem zbadania całości kształtu gospodarki więziennej.

Faszyzm bronią przeciwko hitleryzmowi w Austrii

Wywiad „Daily Mail” z ks. Stahrembergiem

Z Londynu donoszą:
Prasa londyńska omawia możliwość faszyzmu w Austrii, jako antidotum hitleryzmu. Korespondent „Daily Mail” donosi, że w specjalnym wywiadzie, udzielonym mu po powrocie z Włoch, ksiądz Stahremberg miał oświadczyć, że albo faszyści pomogą kanclerzowi przy wprowadzeniu nowego systemu rządów w Austrii, albo narodowi socjaliści zwyciężą. Oma-

wiane jest również znaczenie polityczne i antyniemieckie kongresu katolickiego, na którym najliczniej stosunkowo reprezentowani są Polacy. W związku z jubileuszem odsieczy wiedeńskiej cała prasa londyńska podkreśla z uznaniem czyn Sobieskiego w przeciwstawieniu do ówczesnego stanowiska Prus, przeprowadzając analogie pochlebne dla Polski z dzisiejszym układem stosunków.

Ugłoszenia

MEBLE! BACZNOŚĆ! MEBLE! Korzystajcie z miesiąca reklamowego. Elegancka kompletna kuchnia z 7 części 125 zł. oraz eleganckie sypialki jadalni po bardzo niskich cenach. Uważaj na dokładny adres: „Meblanko”, Katowice, Młyńska 5. Dostawa bezpłatna. 3835d

SPRZEDAM tanio sypialnię białą, kredens oraz różne meble. Katowice II Krakowska 126 parter.

SCIŚLE HOMEOPATYCZNIE

leczę z najlepszym skutkiem prawie wszystkie choroby szczególnie zaszczepione specjalnie zaś: choroby raka, cukrzyca, gruźlica płuc i kości, wszelkie choroby skórne, żyłaki, ran, na goleniach, wale na szyjach, choroby nerek i pęcherza, najstarsze choroby żołądkowe, astma, chor. nerwowe i umysłowe, chor. kobiet i dzieci, nowotwory i narośla, choćby największe, wewnątrz i zewnątrz. Nadmierne ciśnienie krwi obniżam sam jeden w Polsce o 20 mm. i t. d. Posiadam 47 lat praktyki, liczne tytuły sławne wyleczonych w Polsce i Niemczech. **JÓZEF KORCZAK - ZIÓLKOWSKI** Katowice, ul. Jagiellońska 3. I. piętro.

BACZNOŚĆ! W astmie, bronchicie, katarze płuc, lub w innych cierpieniach dróg oddechowych, dbający o swoje zdrowie ludzie, udajcie się natychmiast po bezpłatne informacje o preparacie najsukurszniejszym i tanim **„ANTI-BRONCHIAL-OCON”** w jednej holenderskiej filii fabrycznej na Polskę: „Kosmos” - Bielsko Inwalidzka 6 613

UWAGA! MEBLE POTANIAŁY! Przekonać się może o tem każdy w firmie Śląski Dom Mebli Katowice, 3-go Maja 19. Wielki wybór. — Dogodne warunki spłaty. — Wózki dziecięce na składzie Meble dla starszycy bezpłatnie na cały Górny Śląsk.

SPRZEDAM motor 6 konny, zmienny prąd 120/210 oraz 1/2 domu. Sosnowiec, Racławicka 5. 3919d.

NOWOŚĆ! AUTOMAT 6 mm. wyrzucający sam gilzy po wystrzale, strzelający do celu, pięknie oksydowany, płaski, zapewnia zupełne bezpieczeństwo osobiste, huk ogłuszający. Cena tylko 8,95, 2 szt. 16,50, 10-ko strzałowy 22 zł. Setka kul 3,65 zł. Pozwolenie niepotrzebne. Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym, kosztą przesyłki opłaca kupujący. Adresować: Przedst. Fabryki

SPRZEDAM motor 6 konny, zmienny prąd 120/210 oraz 1/2 domu. Sosnowiec, Racławicka 5. 3919d.

NOWOŚĆ! AUTOMAT 6 mm. wyrzucający sam gilzy po wystrzale, strzelający do celu, pięknie oksydowany, płaski, zapewnia zupełne bezpieczeństwo osobiste, huk ogłuszający. Cena tylko 8,95, 2 szt. 16,50, 10-ko strzałowy 22 zł. Setka kul 3,65 zł. Pozwolenie niepotrzebne. Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym, kosztą przesyłki opłaca kupujący. Adresować: Przedst. Fabryki

Broń „Strzala”. Warszawa, ul. Dr. Zamętowa 12 oddz. 23. 699

STOP! U NAS NAJTANIEJ! Darmo straszak U. P. N. 2341 (bez zezw.) 50 naboju wysyłamy dla zamawiających zegarek z franc. złotą szwałc. syst. „Ankier” z wiecznym szkłem i 10-letnią gwarancją za zł. 6,45, lepszy gatunek zł. 8,75, 10—, kryty z 3 ma kopertami zł. 12—, 15—, extra płaski na kamieniach zł. 14—, 16—, na rękę damski lub męski zł. 11,20 14— 16—. Ala 8 dniowy zł. 10— 12—. Adresować: Fabr. Zegarków Skrzydłower, Warszawa, Skrytka 386, oddział 14. 698

PIANINA — FORTEPIANY od 800 zł. do sprzedania, Centrala Pianin, Katowice, Rynek 8. 700

KTO POŻYCZY zł. 1.000.— na pewną sprawę, wynagrodzenie dalsze tysiąc. Wyjaśnienie. Ofertę do „7 Groszy” pod „2.000” 3909d

KAŻDA Z PAŃ po przejściu odpowiedniego pouczenia przy pomocy przyrządu „Petron-Expres”, wynalazku profesora Lewańskiego, może uszyć i zmodelować suknie, najmodniejszą, ubranka dziecięce oraz bieliznę. Wpisy na „Petron-Expres” oraz naukę przyjmują dyplomowane instruktorki codziennie od 12 do 16. Mysłowice, Rynek 4, lokal p. Halińskiego, Szopienice, 3-go Maja 4 II p. Panie zdolne požądane na instruktorki. 3815d

RATUJCIE WŁOSY. Balsam na włosy Mag. W. Paździńskiego „Mag” N 1 usuwa łupież, zapobiega wypadaniu włosów, cena zł. 3.— Balsam na włosy Mag. W. Paździńskiego „Mag” N. 2 „nie farba” odżywia cebulki włosowe a przeto stopniowo przywraca włosom pierwotny kolor. Cena 3 zł. Żądać wszędzie. Fabr. Kosmet. „Pharmachemla”, Bydgoszcz, Fabr. Skład na Górn. Śląsku S. BORYS, KATOWICE, Piłsudskiego 13.

PODZIEKOWANIE. Znanemu, prawdziwemu, lasnowidzaczemu medjum Pauli Wilm'e Turay-Karten składamy podziękowania za jej prawdziwy dar jasnowidzenia. Wszystkie szczegóły które nam przepowiedziała spełniły się tak np. co do loterii, co do stanu zdrowia i co do zaginionych osób. Jej dar jasnowidzenia i lasnowidzenia co do przyszłości oraz stanu zdrowia, jest nie do opłacenia. Polecamy gorąco wszystkim panią Turay. Każdy, kto poszukuje rad i pomocy może się śmiało do niej zgłosić, gdyż ona jest prawdziwym medjum lasnowidczem Wrażam staropolskie słowo „Bóg zapłać!” Maria Kurka — Jan Falkiewicz — Władysław Soboczyński, Paul Turay-Karten zamieszkałe w Katowicach przy ul. Kochanowskiego 11 m. 13 i przymiemy zainteresowanych w instytucje grafologicznej od godziny 10 do 12 przed południem i od godziny 4 do 7 po południu.

Kto będzie wybranym losu?

Dzisiaj polujemy na szczęściarza w Będzinie

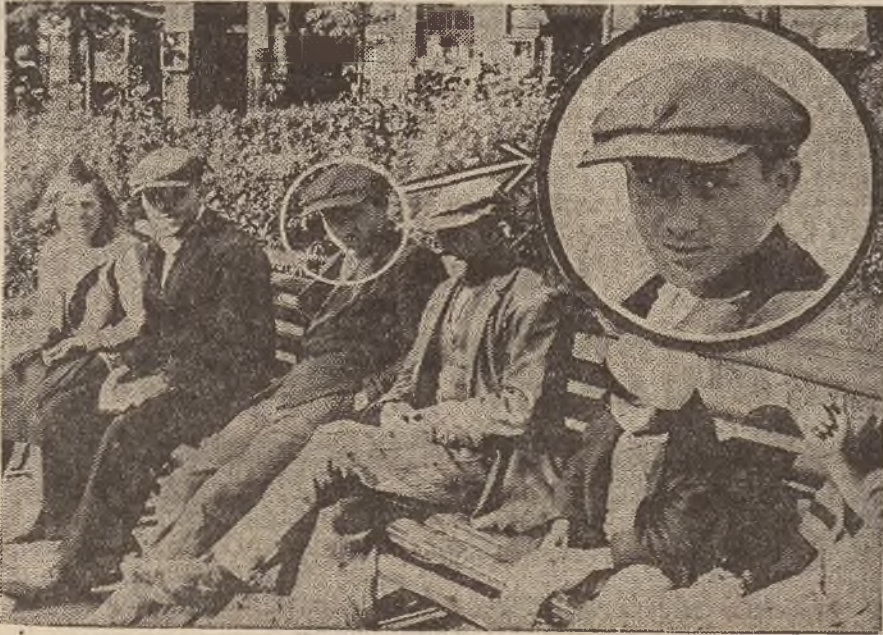
Wczoraj zgłosiło się dwóch wybranców losu po wygranej 10 zł. Szczęściarzem z Dąbrowy jest bezrobotny 67-letni Józef Żurek, zamieszkały przy ul. Francuskiej 26. P. Żurek jest od dłuższego czasu bez pracy, a i jego trzech synowie nie pracują. To też w domu panuje bieda. Gdy leciwemu szczęściarzowi wypłacono 10 złotych, z uśmiechem na ustach powiedział:

— Przynajmniej przez dwa tygodnie będą mieli za co żyć...

Wczorajszym szczęściarzem okazał się p. Roman Matysik z Bytkowa, ul. Michałkowska 39, mający 18 lat. Oświadczył on, że wygrane 10 złotych przeznacza na zakup zimowych butów.

Dzisiaj polujemy na szczęściarza w Będzinie. Młody człowiek, którego głowa jest otoczona kółkiem, od którego prowadzi strzałka, wskazująca na powiększenie tej głowy, otrzyma 10 złotych gotówką o ile pozna siebie w gazecie i z „Siedmiu Groszami” w ręku zgłosi się w oddziale „Siedmiu Groszy” w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 5a.

Jutro polujemy na szczęściarza w Czeladzi. Kup więc gazetę i przekonaj się, czy Ty nie jesteś wybranym losu. Wydasz 7 groszy — a możesz otrzymać 10 złotych.

Generalna czystka w Związku Dziennikarzy

Publicystów Sportowych Województwa Śląskiego i Zagłębia Dąbrowskiego

8 bm. doszło w Katowicach do skonsolidowania wszystkich polskich dziennikarzy i publicystów sportowych pracujących na terenie Woj. Śląskiego i Zagłębia Dąbrowskiego. Istniejące od blisko 2 lat dwa obozy polskich dziennikarzy i publicystów z siedzibą w Katowicach, podały sobie dłoń do przyszłej wspólnej pracy dla dobra sportu polskiego, Narodu i Państwa. Na skutek tej zgody stworzono zwartą placówkę, świadomą swej siły i swego powołania, która niewątpliwie przyczyni się do nowego ukształtowania się skupiających mas pod wzniosłą ideą sportową.

W piątek na godz. 18-tą zwołano do sali hotelu „Savoy” nadzwyczajne walne zgromadzenie oddziału Śląskiego Polskiego Związku Dziennikarzy i Publicystów Sportowych. Zebranie to poprzedziły konferencje z dziennikarzami i publicystami sportowymi, którzy do związku nie należeli i którzy na skutek tych konferencji do Związku przystąpili.

Nadz. Waln Zgrom. przewodniczył p. Szeliga-Żuławski. Zarząd dotychczasowy z red. Mieczysławem Mikułą na czele, podał się do dymisji. Porządek obrad przewidywał na wstępie sprawozdanie zarządu. Z sprawozdania tego wynikało, że zarząd był bardzo czynny i w krótkim niezmiernie czasie zdołał doprowadzić związek do imponującego rozwoju, mogącego służyć za wzór innym związkom i stowarzyszeniom sportowym. Nic więc dziwnego, że zebrani dziękowali zarządowi za ofiarną pracę, udzielając mu jednogłośnie absolutorjum.

Po sprawozdaniach rozpatrywano niezwykle drażliwą sprawę zawieszenia w

prawach członkowskich wszystkich tych członków, którzy już nie pracują, stając się „bezrobotnymi”. Uchwalono członków tych zawiesić i sprawę przekazać do rozpatrzenia walnemu zgrom. Polskiego Zw. Dzien. Sport., który obraduje 10 bm. w Warszawie.

Nadzw. walne zgr. przyjęło następnie do wiadomości, załatwienie głośnej sprawy prowokacyjnego wystąpienia eks-członka Rudolfa Niffki z „Oberschles. Kurier”, który wobec kolegów belgijskich

stowarzyszenia sportowe zwiące się polskimi. Na zebraniach stowarzyszeń polskich język niemiecki nie może być tolerowany. Tak postępują na całym świecie, a zwłaszcza w Niemczech, gdzie nawet na ulicy po polsku mówić nie wolno.

Red. Alfus z Bielska, stwierdzając fakt, że pisma w rodzaju „Kattowitzer Ztg.”, „Oberschl. Kurier”, „Morgenpost”, „Wanderer” i „Ostländische Beskidenzzeitung”, rozpowszechniane w Polsce, a zwłaszcza na Śląsku, zamieszczały artykuły i wia-

„Oko Świata” ma najciekawszą powieść

wygłaszał hitlerowskie brednie o niemieckości Górnego Śląska, dopuszczając się jawnej zdrady kraju. Sąd Honorowy, który sprawę szczegółowo rozpatrywał, uchwalił skreślić p. Rudolfa Niffkę z listy członków.

Kolejny niemieckiego dziennikarza, próbowali zakłócić poważny przebieg obrad. Mimo, że znają język polski i należeli do polskiego związku, zamierzali prowokacyjnie przemawiać po niemiecku. Przewodniczący jednak czuwał nad przepisowym przebiegiem zebrania i nie dopuścił do przemawiania w języku niemieckim. Tak bowiem przewiduje nowa ustawa o stowarzyszeniach. O tem powinni pamiętać wszelkie inne związki i

domości, szkodzące sportowi polskiemu i dobremu imieniu Polski, stawili wniosek o wykluczenie ze Związku wszystkich tych kolegów, którzy dla tych pism pracują.

Niemcy po zgłoszeniu tego wniosku, widząc że zanoszą się na „wylanie”, sami opuścili czempredzej salę obrad. Wniosek red. Alfusa przeszedł jednogłośnie.

Po tej generalnej czystce nastąpił wybór nowych władz, który dokonano przez aklamacje. Prezesem został red. M. Mikuła, I wicepr. red. Leon Tetzlaff, II wiceprezesem red. E. Karaś. Dalszymi członkami zarządu: pp. Skiba, Korcył, Gorzelany, Alfus. Członkami Sądu Hon.: pp. Szeliga-Żuławski, mgstr. Korcył, Ro-

Gry sportowe w Krakowie

Makkabi — Wisła 4:1 szczypliński mistrzostwo kl. A. Match ten decydujący dla Wisły, gdyż w wypadku przegranej szanse utrzymania się w klasie A spadły do minimum. Zasłużone zwycięstwo odniosła drużyna Makkabi, której atak był tym razem dobrze usposobiony strzałowo. Bramki dla zwycięzców strzelił Herman i Ritterman po dwie. W Wiśle wyróżnić należy doskonałego bramkarza Białkę, który uchronił drużynę od jeszcze większej porażki. Sędziował jak zwykle wzorowo p. Hetper, który wykluczył Błódera z Makkabi i Ciepłego z Wisły za grę toul.

Wisła — Cracovia 29:26 koszykówka mistrzostwo klasy A. Sensacyjne zwycięstwo odniosła młoda drużyna Wisły, która pokonała tak rutynowanego przeciwnika, jakim jest Cracovia. W Wiśle doskonale wypadł Szumilas, Harlender oraz strzelec 10 koszyków Ciepły. W Cracovii, która zawiódła liczącą zebrana publiczność, wyróżnić należy jedynego Radwańskiego. Sędziował sprawiedliwie p. Baran. Drużyna Wisły po tym zwycięstwie wyswobodziła się całkowicie z grupy walczącej o spadek.

Makkabi — Olsza 3:2 szczypliński mistrzostwo klasy A. Ciężko wywalczone zwycięstwo Makkabi, która grała tym razem wybitnie słabo pomimo silnego składu. W Olszy, która bezwzględnie na zwycięstwo zasłużyła, zawiódł atak i temu należy przypisać porażkę. W Makkabi wyróżnić należy doskonałego Afertguta, Elsnera i Rittermana G. W Olszy doskonale grali bramkarz Kawalla, Danyluk, Zagórski i Rybka, Sędzia p. Löwenstein dobry, aczkolwiek skrzywdził kilkakrotnie przed pauzą drużynę Makkabi.

Mistrzostwa szczyplińskiego dobiegają końca. Mistrzem prawdopodobnie zostanie Cracovia, aczkolwiek niewykluczone jest zwycięstwo przez drużynę Wawelu. W każdym bądź razie walka zostanie rozegrana tylko między temi drużynami. Trzecie miejsce zdobyła już definitywnie drużyna Makkabi, która w drugiej rundzie nie przegrała jeszcze matchu. Czwartem i piątym podzieliła się Olsza i Garbarnia. Szóstym i zarazem ostatnim Wisła.

Nowiny zagraniczne

W meczach o puchar Davisa w Lipsku Niemcy pokonali Danję 5:0, w Montreux Szwajcaria wygrała z Belgią 3:2. W przyszłorocznych rozgrywkach końcowych spotkają się zatem Italia, Szwajcaria, Austria, Niemcy, Czechosłowacja, Francja, Japonia i Australia.

Norwegia pokonała w Helsingforsie w meczu piłkarskim Finlandję 5:1.

W meczu lekkoatletycznym w Sztokholmie

Szwecja pokonała Norwegię 117:50.

Schurman (Holandia) wygrała podczas meczu Niemcy — Holandia (51:47) 100 mtr. 11-9

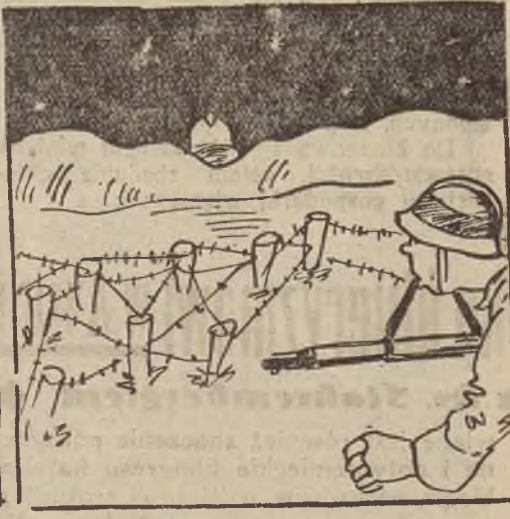
chowiak, Tetzlaff. Członkowie Komisji Rew.: red. Nogaj, Wiener i Lichtenstein.

W wolnych głosach postanowiono reklamować w pismach, redagowanych przez członków Związku, tylko stowarzyszenia polskie. Pseudo-polskie stowarzyszenia, którym należy również na prasie niemiecko-hitlerowskiej, będą przez prasę polską — bojkotowane.

Przygody bezrobotnego Froncka

Froncek służbę pełni i na warcie sto, a choć jest noc ciemna „wroga” się nie boi.

Gdzieś kolo północy „w róg” atak szykuje i w kierunku Froncka „ylikiem” postępuje.

Potem „w róg” się zrywa i pedzi po roli, by naszego Froncka zabrać do niewoli.

Ale Froncek czynny oczy ma skolo i „nieprzyjaciela” wyprzewodził w pole...

(C. 28 dalej w nastap.)